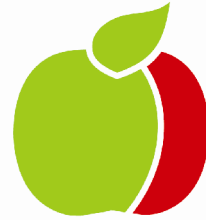

Vytautas Magnus University

Developing
Teachers' Evaluation
and Assessment Skills

Education and Culture

Leonardo da Vinci

17 Maja 2007

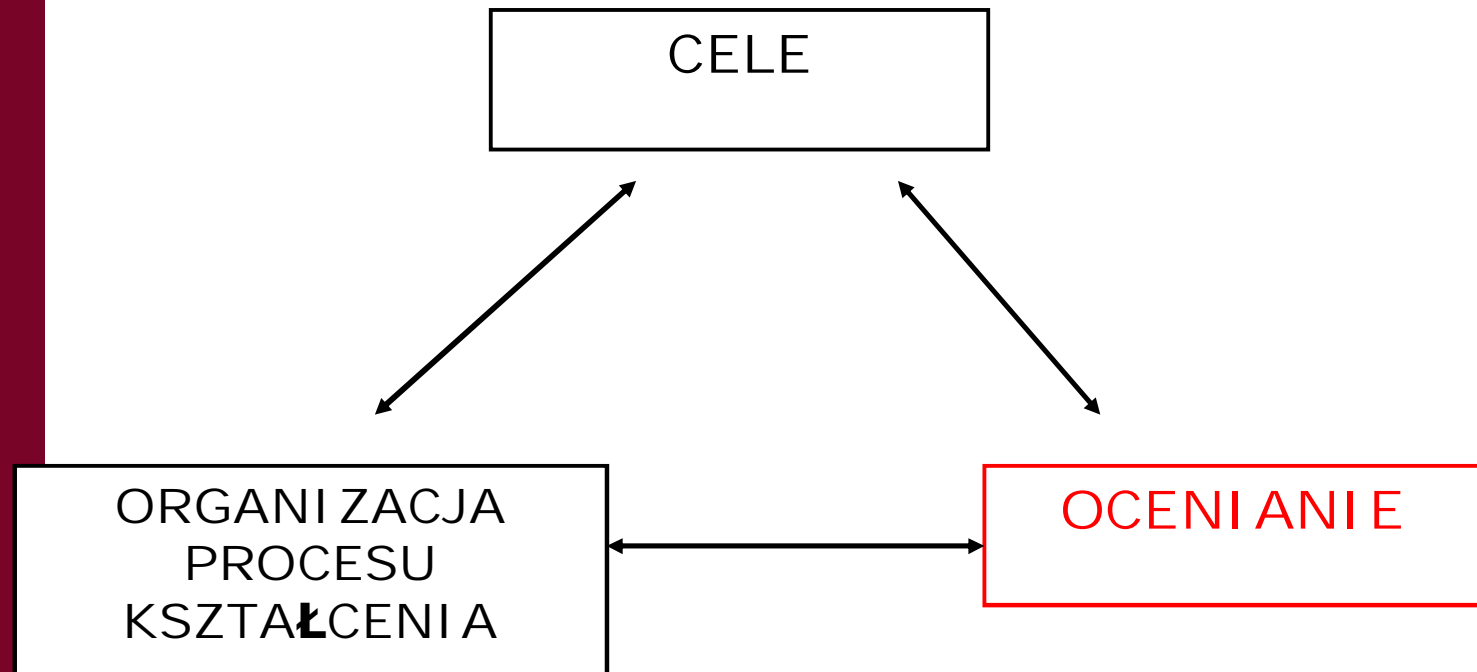
- **Związek pomiędzy celami kształcenia a ocenianiem**
- **Rodzaje oceniania.**
- **Metody oceniania wyników/osiągnięć kształcenia**

G.GEDVILIENE
VMU

Vytautas Magnus University

Związek pomiędzy celami kształcenia a ocenianiem

Vytautas Magnus University

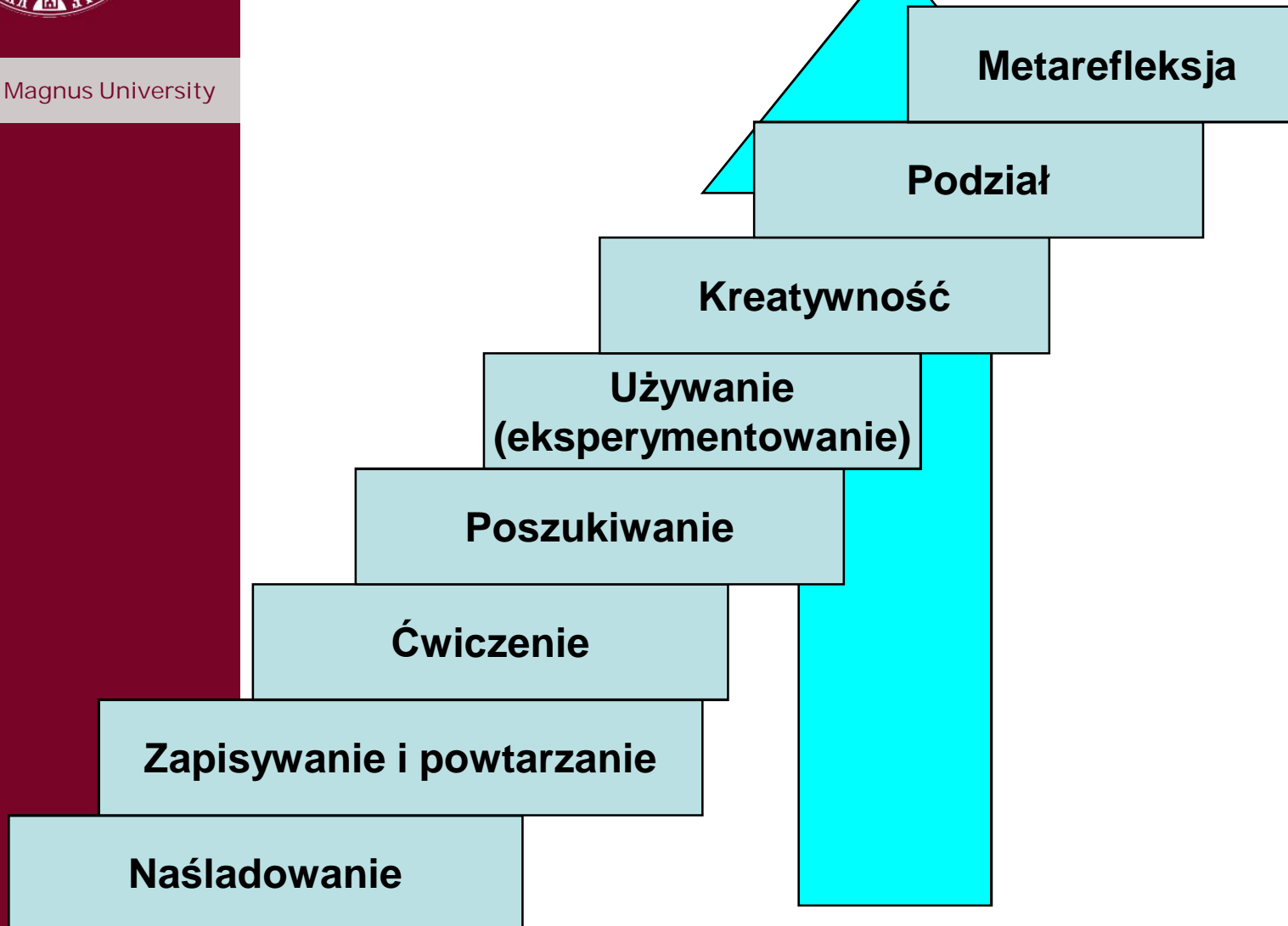
Poziomy taksonomii Bloom'a

- **WIEDZA** – pytania o fakty
- **ROZUMIENIE** – wykazanie się zrozumieniem pojęć
- **UŻYWANIE** – wykazanie się umiejętnością praktycznego użycia
- **ANALIZA** – umiejętność znajdowania związków między pojedynczymi elementami
- **SYNTEZA** – umiejętność łączenia pojedynczych elementów w całość
- **EWALUACJA** – umiejętność argumentowania, porównywania różnych postaw i argumentów, podejmowania decyzji itp.

Vytautas Magnus University

Strategie organizacji procesu kształcenia

Vytautas Magnus University

RODZAJE OCENIANIA

- W odniesieniu do normy
- Kryterialne
- Kształtujące
- Sumujące
- Diagnostyczne

Rodzaje oceniania zależą od jego celów

RODZAJE OCENIANIA

- **STANDARDOWE**

(w odniesieniu do normy) – ocenianie osiągnięć jednych uczniów w porównaniu do osiągnięć innych uczniów. Tego rodzaju ocenianie umożliwia nauczycielom podzielenie uczniów w zależności od poziomu ich osiągnięć.

RODZAJE OCENIANIA

- ***Kryterialne*** - ocenianie, w którym wszyscy uczniowie mogą otrzymać najlepsze oceny jeśli spełnią kryteria wymagań; wszyscy uczniowie mogą otrzymać najgorsze oceny jeśli nie spełnią tych kryteriów.

Uczniowie powinni zostać poinformowani o kryteriach i metodach oceniania przed rozpoczęciem kursu.

RODZAJE OCENIANIA

- ***Kształtujące*** - ocenianie, które mierzy postęp ucznia, daje informację zwrotną pomocną w dalszym rozwoju.
- Trwa przez cały okres nauki
- Określa potrzeby edukacyjne
- Ukazuje postęp ucznia
- Wykorzystuje wszystkie możliwości (formalne, nieformalne).

RODZAJE OCENIANIA

SUMUJĄCE:

- Odbywa się pod koniec nauki
- Umożliwia ocenienie jakości pracy poszczególnych uczniów;
- Dostarcza raportu o wynikach końcowych
- Akcentuje metody formalne, które są skuteczne i trafne

Vytautas Magnus University

RODZAJE OCENIANIA

- ***DIAGNOSTYCZNE*** –
ocenie, które ukazuje mocne
i słabe strony ucznia. Jego
zadaniem jest postawienie
diagnozy: *Czego nie wiesz.*

Vytautas Magnus University

METODY OCENIANIA

- ⑩ PORTFOLIO;
- ⑩ WYWIAD;
- ⑩ OCENA
UMIEJĘTNOŚCI
PRAKTYCZNYCH;
- ⑩ OBSERWACJA;
- ⑩ PRACA W GRUPIE;
- ⑩ TESTY;
- ⑩ PROJEKTY;

Vytautas Magnus University

PORTFOLIO

- *Całościowa informacja o wynikach/osiągnięciach kształcenia ucznia;*
- *Własność ucznia, która może być pokazywana innym lub nie;*
- *Pozytywne osiągnięcia i uwagi, komentarze, które można doskonalić.*

Vytautas Magnus University

PORTFOLIO

CEL:

- *Stymulować pewność siebie ucznia, szacunek dla samego siebie oraz postrzeganie własnej osoby;*
- *Pomagać uczniowi zrozumieć jak podejmować decyzje dotyczące osiągnięć oraz które kryteria są wykorzystywane;*
- *Doskonalić program kursu oraz organizację działania, a szczególnie akcentować wspólne umiejętności.*

Vytautas Magnus University

PORTFOLIO

Części portfolio:

1. Ogólne informacje o uczniu;
2. Ogólne informacje o przedmiocie kształcenia;
3. Ocena ucznia (kumulatywna);
4. Samoocena wiedzy ucznia;
5. Biblioteka ucznia;
6. Przykłady prac;
7. Komentarze nauczyciela.

Vytautas Magnus University

PORTFOLIO

Metody wykorzystywane do zbierania danych:

- Formalny egzamin pisemny;
- Testy;
- Pytania i odpowiedzi;
- Wywiad;
- Konkurs;
- Projekt;
- Analiza przypadku;
- Prezentacja ustna;
- Test praktyczny;
- Modelowanie sytuacji rzeczywistych;
- Pisemny egzamin z pytaniami dotyczącymi literatury;
- Testy oparte na wykresach lub schematach;
- Wypracowania i inne.

WYWIAD

- Metoda uniwersalna dająca możliwość uzyskania informacji o różnych aspektach kształcenia, nie uwzględniająca bezpośrednich motywów danych działań, doświadczeń uczniów oraz subiektywnego stosunku do zjawiska życia.

TESTY

- Zestawy pytań oraz zadań zaprojektowanych w celu oceny oraz zmierzenia wiedzy i umiejętności danej osoby. Są one tworzone według ściśle określonych zasad.

Vytautas Magnus University

OCENA UMIĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

- Celem tej metody oceniania jest określenie kompetencji ucznia zdobytych podczas praktycznego wykonywania pracy. Może to zostać zrobione po wykonaniu konkretnej czynności praktycznej.

Vytautas Magnus University

Etapy oceniania umiejętności praktycznych

Proces	Aspekty oceniania	Metodologia oceniania	Strategia kształcenia
Planowanie	Kompetencja metodologiczna / umiejętność planowania	Wywiad przeprowadzony wg danych kryteriów. Ocena doświadczenia zawodowego	Analiza problemu
Realizacja	Realizacja / umiejętność działania	Obserwacja procesu oraz produktów	Rozwiązanie problemu
Ewaluacja oraz poprawa	Umiejętność refleksji	Wywiad przeprowadzony wg danych kryteriów. Ocena doświadczenia zawodowego	Identyfikacja wyników kształcenia, planowanie, przyszłe narzędzia.

OBSERWACJA

- Cel obserwacji – uzyskanie dodatkowej informacji o osiągnięciach danego ucznia. Obserwacja jest wykonywana w sposób systematyczny. Jest wykorzystywana podczas wywiadu oraz oceniania kompetencji praktycznych.

Vytautas Magnus University

PRACA W GRUPIE

Doskonalenie zdolności osobistych, interpersonalnych i społecznych:

- *Współpracowanie z innymi;*
- *Zarządzanie;*
- *Uzgadnianie zadań grupowych, ich realizacja i prezentacja;*
- *Pomoc i konsultacje dla uczniów;*
- *Ocenianie pracy innych*
- *Otwartość, inteligencja, fantazja, kreatywność*
- *Trud jakości*
- *Społeczna odpowiedzialność, upór*

PROJEKTY

- Ocenianie projektów może być różnorakie:
  - – nauczyciel lub asesor ocenia pracę podczas realizacji projektu: koncentruje się na tym, jak postępuje praca w grupie, jaki są wysiłki poszczególnych uczniów w grupie, w jaki sposób przezwyciężane są trudności itp.;
  - – nauczyciel/asesor dostarcza ostatecznej oceny pracy;
  - – uczniowie oceniają się sami w trakcie realizacji projektu;
  - – uczniowie oceniają siebie nawzajem;
  - – omawiane są wyniki projektów; zapraszane są inne grupy oraz inni nauczyciele.

Vytautas Magnus University

Proces oceniania powinien być podzielony na dwa etapy

- – ocenianie procesu projektu;
- – ocenianie osiągnięć/wyników.

- *W realizacji projektu ważniejszy jest proces pracy oraz umiejętności, raczej niż same wyniki pracy.*

INFORMACJA ZWROTNA

1. Informacja zwrotna powinna być zrozumiała dla uczniów. Nauczyciel powinien wiedzieć:

- **Co?** (*chce powiedzieć*);
- **Dlaczego?** (*chce powiedzieć*);
- **Kiedy?** (*jest właściwy czas, żeby coś powiedzieć*);
- **W jakich?** (*okolicznościach coś powiedzieć*)
- **Konstruktywna** informacja zwrotna może być zarówno pozytywna, jak i negatywna.
- **Krytyka** – negatywna informacja zwrotna.

Vytautas Magnus University

Konstruktywna informacja zwrotna

- Może być pozytywna lub negatywna;
- Informacja zwrotna umożliwia uczniom uzyskanie informacji o swoim zachowaniu, działaniach, wpływie na sytuację oraz na innych ludzi;
- Informacja zwrotna motywuje uczniów do dorastania, zmieniania się oraz zbierania wszystkich użytecznych informacji, które mogą się okazać ważnymi w przyszłości.

Samooocena nauczyciela

- Autonomia (*wykorzystanie różnych metod*)
- Odpowiedzialność (*Koordinacja programu*);
- Obowiązki pedagogiczne nauczyciela *Przygotowanie do zajęć (prezentacja materiału, interakcja, komunikacja, ocenianie)*